

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо забезпечення прав учнів завершити здобуття повної загальної середньої освіти у тому самому закладі загальної середньої освіти, в якому вони розпочали здобуття відповідного рівня освіти»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону

В Україні триває реалізація реформи загальної середньої освіти відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р.

Відповідно до положень Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачається створення мережі профільних ліцеїв як закладів освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти. Засновники закладів освіти повинні до 1 вересня 2027 року забезпечити формування відповідної мережі таких закладів.

У процесі реалізації зазначених положень органами місцевого самоврядування приймаються рішення щодо оптимізації мережі закладів загальної середньої освіти, у тому числі шляхом зміни типу закладів освіти або їх реорганізації.

Разом з тим на практиці виникають випадки, коли у зв'язку зі зміною типу закладу освіти або його реорганізацією заклади загальної середньої освіти, припиняють набір учнів до 10-х класів до завершення перехідного періоду, що фактично унеможливорює продовження навчання учнів у таких закладах освіти.

Зазначена ситуація може призвести до обмеження територіальної доступності повної загальної середньої освіти та створює ризики звуження змісту та обсягу прав здобувачів освіти, гарантованих статтею 53 Конституції України та зростання соціальної напруги у територіальних громадах.

Крім того, у низці випадків учні змушені продовжувати навчання у закладах освіти, що знаходяться на значній відстані від місця проживання, що створює додаткові організаційні та соціальні труднощі для здобувачів освіти та їхніх батьків, особливо в умовах правового режиму воєнного стану.

З огляду на зазначене, виникла необхідність законодавчого врегулювання питання щодо забезпечення можливості здобувачам освіти завершити здобуття повної загальної середньої освіти у тому самому закладі освіти, у якому вони розпочали здобуття відповідного рівня освіти, незалежно від зміни типу такого закладу.

2. Мета і завдання проекту Закону

Метою прийняття законопроекту є забезпечення гарантій реалізації права здобувачів освіти на здобуття повної загальної середньої освіти та недопущення звуження змісту і обсягу такого права під час реформування мережі закладів загальної середньої освіти.

Для досягнення зазначеної мети проектом Закону передбачається вирішення таких завдань:

гарантування можливості учням завершити навчання у закладі освіти, в якому вони розпочали здобуття відповідного рівня освіти;
запобігання примусовому переведенню здобувачів освіти до інших закладів освіти у зв'язку зі зміною типу закладу освіти або його реорганізацією;
створення правових умов для поетапного та збалансованого впровадження реформи старшої профільної школи.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту Закону

Проектом Закону пропонується внести зміни до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про повну загальну середню освіту». Зокрема, пропонується встановити, що учні, які розпочали у 2020/2021 та у 2021/2022 навчальних роках здобуття базової середньої освіти, мають право завершити здобуття повної загальної середньої освіти у тому самому закладі загальної середньої освіти, в якому вони розпочали здобуття відповідного рівня освіти, та отримати документ про повну загальну середню освіту відповідно до статті 18 цього Закону.

4. Стан нормативно-правової бази у сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами у цій сфері правового регулювання є Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про повну загальну середню освіту».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття

Прийняття зазначеного проекту Закону сприятиме забезпеченню реалізації конституційного права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти та створенню умов для поетапного та соціально відповідального впровадження реформи старшої профільної школи.

Народні депутати України

